

BESLUT
2017-10-09

Dnr Ö 26-2017

SÖKANDE

Stockholms universitet
106 91 Stockholm

ÖVERLÄMNAT ÄRENDE

Regionala etikprövningsnämnden i Stockholms beslut den 14 september 2017, dnr 2017/1329-31, se bilaga

Projekttitel: Migranternas livsförlopp: flyttningar, familj, arbete, utbildning och socialförsäkring i Sverige 1990 – 2016.

SAKEN

Prövning enligt lagen (2003:460) om etikprövning av forskning som avser människor (etikprövningslagen)

CENTRALA ETIKPRÖVNINGSNÄMNDENS BESLUT

Centrala etikprövningsnämnden godkänner den forskning som avses med ansökningen.

BAKGRUND

Syftet med forskningen uppges bl.a. vara att belysa integrationsprocesser för nya migranter inom olika livsområden, att undersöka hur integration inom olika livsområden samverkar och att analysera hur integrationsprocesser påverkas av var man bor. Enligt ansökningen kommer projektet att samla ”experter på rumslig, demografisk och sociologisk analys och med hög kompetens avseende användande av svenska registerdata för att studera nyanlända migranternas livsbanor”.

Programmet består av fem delområden: Geografisk rörlighet och flyttningar; familjekarriärer; inkomst, arbetsmarknads- och sysselsättningskarriärer; utbildningskarriärer samt interaktion med socialförsäkringssystemet.

För att besvara projektets forskningsfrågor avser projektgruppen att samla in ett stort registermaterial. De individuella bakgrundsfaktorerna omfattar alla individer som varit bosatta i Sverige någon gång under perioden 1990–2016. Forskningsmaterialet kommer att tillhandahållas forskargruppen genom SCB:s system MONA.

Den regionala etikprövningsnämnden har – med hänvisning till 29 § etikprövningslagen – tillsammans med ett eget yttrande överlämnat ansökningen till Centrala etikprövningsnämnden för avgörande. Argument för att inte pröva ansökningen fördes fram enligt följande: Ansökningen avser inte ett enskilt forskningsprojekt utan fem olika projekt. Det är otydligt vilka variabler som är nödvändiga för att forskningsfrågorna inom respektive delprojekt ska kunna besvaras. Sökanden bör komma in med fem separata ansökningar inklusive specificerad variabellista för respektive delprojekt. Argument för att pröva ansökningen

Postadress
Centrala etikprövningsnämnden
c/o Vetenskapsrådet
Box 1035
101 38 Stockholm

Gatuadress
Västra Järnvägsgränd 3

Telefon
08-546 77 610 vx

Fax
08-546 441 80

BESLUT
2017-10-09

Dnr Ö 26-2017

fördes fram enligt följande. Forskningen är tillräckligt avgränsad för att kunna prövas. Forskningsfrågan är klar och medger en helhetsbedömning av den aktuella forskningen. Forskningen är angelägen och det finns inget som talar emot att en uppdelning på fem olika ansökningar inte skulle godkännas.

Nämnden anförde vidare att det blir allt vanligare med ansökningar om etikgodkännande som avser stora forskningsprojekt och att frågan om godkännande behöver belysas ytterligare.

Sökanden har fått tillfälle att komplettera ansökningen och att uttala sig om den regionala nämndens yttrande.

SKÄLEN FÖR BESLUTET

Enligt 6 § etikprövningslagen ska ett godkännande avse ett visst projekt eller en del av ett projekt eller en på något liknande sätt bestämd forskning. Av författningskommentaren till 6 § (prop. 2002/03:50 s. 195) framgår att ett projekt oftast är avgränsat med avseende på den vetenskapliga frågeställningen, antalet forskningspersoner som ska delta, forskningsledningen, antal forskare och annan personal som ska ingå i projektet, finansiering och budgetering osv. En sådan avgränsning krävs för att projektet ska kunna prövas. Beträffande den nu aktuella forskningen ligger det nära till hands att betrakta den som avgränsad bl.a. genom forskningsledningen, de forskare som ska ingå i projektet, den finansiering genom anslag som man erhållit. Vid en sammanvägd bedömning finner Centrala etikprövningsnämnden att den forskning som avses med ansökningen ska betraktas som ett projekt, som bedöms i sin helhet.

Om forskningen genomförs så som den beskrivs av forskargruppen kan den förväntas medföra en kunskapsvinst, samtidigt som riskerna för forskningspersonerna får betraktas som mycket ringa. Enligt 9 § etikprövningslagen får forskning godkännas bara om de risker som den kan medföra för forskningspersonernas hälsa, säkerhet och personliga integritet uppvägs av dess vetenskapliga värde, den bör därför godkännas.

Centrala etikprövningsnämndens beslut får enligt 37 § etikprövningslagen inte överklagas.

Detta beslut har fattats av Karin Almgren, Peter Höglund, Kjell Asplund, Anders Brändström, Ann Wennerberg, Bengt Gustafsson och Birgitta Hübinette efter föredragning av Peter Höglund. Vid den slutliga handläggningen har dessutom ersättarna Carina Gunnarsson, Elina Mäki-Torkko, Christina Eintrei, Elena Namli, Johan Fritzell och Bimbi Ollberg samt administrativa sekreteraren Eva Kaaman Modig deltagit.

På Centrala etikprövningsnämndens vägnar

Karin Almgren
Ordförande

Postadress
Centrala etikprövningsnämnden
c/o Vetenskapsrådet
Box 1035
101 38 Stockholm

Gatuadress
Västra Järnvägsgränd 3

Telefon
08-546 77 610 vx

Fax
08-546 441 80

Ordförande

Agneta Eberhardt

Ledamöter med vetenskaplig kompetens

Jenny Cisneros Örnberg (*statsvetenskap*), vetenskaplig sekreterare
Gunnel Backenroth (*psykologi*), deltar inte i ärende 2017/1288, 2017/1376, 2017/1643
Karin Edvardsson Björnberg (*miljöfilosofi*)
Stefan Fors (*socialgerontologi*), deltar inte i ärende 2017/1357
Sven Ove Hansson (*filosofi*)
Gert Helgesson (*medicinsk etik*), deltar inte i ärende 2017/1677
Jerzy Sarnecki (*kriminologi*), deltar inte i ärende 2017/1562, 2017/1573, 2017/1576,
2017/1587, 2017/1623, 2017/1641, 2017/1643, 2017/1648, 2017/1677, 2017/1691
Sten-Åke Stenberg (*sociologi*), deltar inte i ärende 2017/1614
Marianne Sundström (*nationalekonomi*), deltar inte i ärende 2017/1614
David Titelman (*psykologi*)

Ledamöter som företräder allmänna intressen

Kerstin Espman
Margaretha Hertelius
Gunilla Johansson
Stig Johnell

Administrativ sekreterare

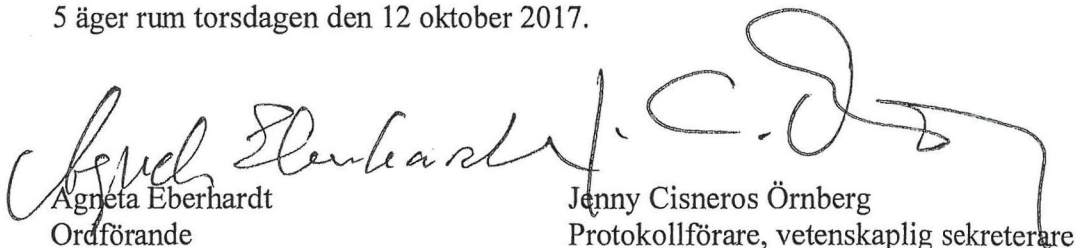
Helena Hallgren Lönn

§ 1 Ordföranden förklarar sammanträdet öppnat.

§ 2 Ansökningar om etisk granskning av forskningsprojekt, se **Bilaga**.

§ 3 Med stöd av 27 § tredje stycket etikprövningslagen beslutas att lämna över till ordförande och den vetenskaplige sekreteraren att ompröva beslut enligt 27 § förvaltningslagen (1986:223)

§ 4 Ordföranden förklarar mötet avslutat och meddelar att nästa sammanträde i avdelning 5 äger rum torsdagen den 12 oktober 2017.

Agneta Eberhardt
Ordförande

Jenny Cisneros Örnberg
Protokollförare, vetenskaplig sekreterare

Diarienummer:
2017/1329-31/5
Föredragande:
Marianne Sundström

Sökande: Stockholms universitet
Behörig företrädare:
Projekt: Migranternas livsförlopp: flyttningar, familj, arbete, utbildning och socialförsäkring i Sverige 1990-2016
Projekt: Forte 2016-07105
Forskare som genomför projektet:

BESLUT

Med stöd av 29 § lagen (2003:460) om etikprövning av forskning som avser människor överlämnar nämnden ärendet till Centrala etikprövningsnämnden för avgörande.

Beslutet får enligt 36 § etikprövningslagen inte överklagas.

Skälen för överlämnande

Det övergripande syftet med forskningen är att ”belysa integrationsprocesser för nya migranter inom olika livsområden, att undersöka hur integration inom olika livsområden samverkar, och att analysera hur integrationsprocesser påverkas av var man bor”. Enligt ansökan kommer projektet att samla ”experter på rumslig, demografisk och sociologisk analys och med hög kompetens avseende användande av svenska registerdata för att studera nyanlända migranternas livsbanor”. Programmet kommer att studera detta genom fem så kallade ”work packages”; (1) Geografisk rörlighet och flyttningar, (2) Familjekarriärer, (3) Inkomst, arbetsmarknads- och sysselsättningskarriärer, (4) Utbildningskarriärer samt (5) Interaktion med socialförsäkringssystemet. För att besvara projektets forskningsfrågor avser projektgruppen att samla in ett stort registermaterial. De individuella bakgrundsfaktorerna omfattar alla individer som varit bosatta i Sverige någon gång under perioden 1990-2016. Aidentifierat material kommer att tillhandahållas forskargruppen via SCB:s system MONA.

Argument för att inte pröva ansökan fördes fram enligt följande. Ansökan avser inte ett enskilt forskningsprojekt utan fem olika projekt. Det är otydligt vilka variabler som är nödvändiga för att forskningsfrågorna i respektive ”work package” ska kunna besvaras. Sökanden bör komma in med fem separata ansökningar inklusive specificerad variabellista för respektive ”work package”.

Argument för att pröva ansökan fördes fram enligt följande. Forskningen är tillräckligt avgränsad för att kunna prövas. Forskningsfrågan är klar och medger en helhetsbedömning av den aktuella forskningen. Forskningen är angelägen och det finns inget som talar mot att en uppdelning på fem olika ansökningar inte skulle godkännas.

Det kan konstateras att det blir allt vanligare med ansökningar om etikgodkännande som avser stora forskningsprojekt och att frågan om godkännande behöver belysas ytterligare. Eftersom det råder oenighet om utgången av etikprövningen begär samtliga ledamöter att ansökan överlämnas till Centrala etikprövningsnämnden för avgörande.

Detta beslut utgör samtidigt nämndens eget yttrande i ärendet till Centrala etikprövningsnämnden.

Beslutet är expedierat till behörig företrädare och ansvarig forskare 2017-09-19